

Kurs: Omvårdnadsvetenskap, Klinisk omvårdnad samt informatik, 22,5 hp

Datum: 2017-12-15

Antal frågor: 4 huvudfrågor

Lärare: Anita Ross (AR), Mats Eriksson (ME), Inger Wätterbjörk (IW)

INDIVIDUELL TENTAMEN I OMVÅRDNADSVETENSKAP B,

2,5 hp PROVKOD: 0120

- Akut omhändertagande
- Omvårdnad barn
- Omvårdnad neurologi
- Nutrition: enteral nutrition

KOD

Läs följande instruktion till tentamen:

- Skriv kodnummer **på varje skrivningspapper. OBS! Olika koder på medicin respektive omvårdnadstentamen.**
- Skriv all text på skrivningspappret (baksidan kan användas vid behov)
- Separera sidorna och sortera i ett grönt tentamensomslag för varje lärare.

Hela skrivningsunderlaget utgör sammantaget underlag för bedömningen U, G, VG

Resultatpoäng: Max 38 p, G 23 p, VG 34 p.

Akut omhändertagande

Fråga 1. Akut omhändertagande vid skallskada (10p) (AR)

Du arbetar på ett äldreboende. En morgon ramlar Greta, 87 år, när hon är på väg till matsalen. Hon faller och slår huvudet i en dörrkarm. Hon har fått ett sår som blöder en del, men såret behöver inte sutureras. Greta är lite blek och tagen och vill inte ha någon frukost nu, utan vill lägga sig och vila. Efter en halvtimme går du in till Greta för att kontrollera hur hon mår.

- A. Vilka observationer gällande hennes medvetande utför du som sjuksköterska? Beskriv **fem** viktiga observationer. **Motivera** varför du bör göra de kontrollerna (10p).

Fråga 2. Omvårdnad barn(6p) (ME)

Elsa Andersson är tredje barnet i en familj som tidigare har två pojkar, 2 och 4 år gamla. När Elsas mamma är i 32:e graviditetsveckan får hon plötsligt värkar och fostervattnet går. Förlossningen går inte att stoppa och Elsa föds 8 veckor för tidigt. Hon väger 1760 gram. De första dagarna har hon svårt att syresätta sig och hon får hjälp med övertrycksandning, s.k. CPAP och extra syrgas.

Vad är viktigt att tänka på för att vården för Elsa och hennes familj ska bli så bra som möjligt? Kryssa för **tre** svar (varken mer eller mindre) (3p).

- 1. Elsa bör inte träffa sina syskon för att inte riskera att bli smittad av dem
- 2. Elsa kan inte börja amma förrän hon nått fullgången ålder, dvs 36 fulla veckor
- 3. Elsa behöver sin mamma och/eller pappa dygnet runt på neonatalavdelningen
- 4. Elsas föräldrar kan inte veta vad som är bäst för ett så litet barn, så alla beslut om hennes vård bör tas av personalen.
- 5. Elsa mår bra av att "sitta känguru", dvs vårdas hud mot hud, men bara med sin mamma. Att blanda in pappan blir bara förvirrande för henne.
- 6. Elsas omogenhet gör att personalen måste ta särskild hänsyn till alla hennes behov och utveckling, t ex rörande värme, vätskebalans, infektionsförsvar, stresstålighet och nutritionsbehov.
- 7. Att vårdas hud mot hud med sin mamma och pappa är bra för Elsa.
- 8. NOBABs standard för barn och ungdomar inom hälso- och sjukvård gäller också för barn på neonatalavdelning.
- 9. Barnkonventionen kan inte tillämpas på sjukhus, då gäller hälso- och sjukvårdslagen i stället.
- 10. Eftersom Elsas föräldrar är jäviga kan de inte företräda henne i frågor om hur vården ska vara, det måste utses en god man.

Vad ingår inte i barnhälsovårdens uppdrag. Kryssa för **tre** svar (3 p).

- 1. Förebyggande arbete mot fysisk och psykisk ohälsa
- 2. Riktade insatser mot utsatta grupper
- 3. Basprogram inkl. vaccinationer
- 4. Vaccinationer inför semesterresor
- 5. Föräldrautbildning
- 6. Tobaksavvänjning
- 7. Hälsovård i förskolor
- 8. Miljöförbättringsarbete
- 9. Utredning av långvarig feber
- 10. Information om säkerhet i hemmet
- 11. Information om kost och rörelse

Omvårdnad neurologi

Fråga 3 Omvårdnad vid Parkinson (IW) 12 p

Karina Gustafsson 60 år, är ekonom, men har inte arbetat på 5 år. Hennes man Gunnar är 61 år och arbetar som ingenjör på ett bryggeri. Karina och Gunnar bor i ett eget hus och har två vuxna barn som inte längre bor hemma.

När Karina var 48 år fick hon sina första motoriska symtom på Parkinsons sjukdom. Hon sattes in på en behandling med utmärkt resultat. Under 5 år fungerade läkemedelsbehandlingen effektivt för Karina. Men nu har hon börjat hon uppleva snabba och oförutsägbara fluktuationer av motorisk status och tillbringar cirka 4 timmar av sin vakna dag ”off” och 5 timmar ”on” med dyskinesier. Off-perioderna är mycket uttalade med extrem hypokinesi; hon kan inte gå alls och kan inte använda sina händer. Under off-perioderna har hon också uttalad ångest och depressiva tankar. Karinas man har minskat sin arbetstid med 50 % för att hjälpa sin fru. Bland annat hjälper han henne att ta sina mediciner, något som han tycker är svårt.

Karina är nu inlagd på neurologavdelningen för att justera sina läkemedel. Eftersom Karinas man hjälper henne med medicinerna behöver han också få information.

- A) Beskriv information angående hennes läkemedel som du tycker är viktigt att informera maken om (4p).

Kod:

B) Beskriv **4 vanliga hälsoproblem** för patienter med Parkinson som du behöver observera hos Karina och motivera kort varför (8p).

Fråga 4. Omvårdnad vid enteral nutrition (10p) (AR)

Karina, som har Parkinson sjukdom, har gått ner i vikt sista tiden och väger nu 48 kg och har ett BMI på 16. På grund av tremor har hon länge haft svårt att få i sig maten. Hon tycker också att hon fått allt mer svårt att svälja, vid några tillfällen har hon fått pneumoni på grund av detta.

Därför har hon nu fått sond med enteral nutrition, Karina har en smal mjuk nutritionssond, Ch 8 och kommer att få en PEG (percutan enterogastrisc sond) så småningom.

Du ska nu gå in till Karina och ge henne mat.

A) Beskriv **1** viktig kontroll du ska göra innan du ger Karina enteral nutrition. Motivera varför (2p).

B) Vanliga problem vid enteral nutrition är illamående och diarré. Ge **4** förslag på hur de kan förebyggas och motivera varför (8p).